

AAC

10th Social Science Marathi Medium Nov-2021

इयत्ता 10 वी वर्गाचे समाजशास्त्र पर्यायी शैक्षणिक कृती योजना 2021-22

महिना: नोव्हेंबर 2021

महिना	कालावधी	घटकाचे नाव	शिकण्याचे परिणाम / क्षमता	उपक्रम	मूल्यमापन
नोव्हेंबर 2021	तीन सत्रे	(इतिहास) भारतीय स्वातंत्र्याचे पहिले युद्ध -1857	<ul style="list-style-type: none"> पहिल्या स्वातंत्र्य युद्धाची कारणे बंडाची तात्काळीन कारणे बंडाचा विस्तार आणि त्याचे स्वरूप बंडाचे अपयश आणि परिणाम	<ul style="list-style-type: none"> पहिल्या स्वातंत्र्य युद्धाची मुख्य कारणे सत्ता पालट अयशस्वी होणास कारणीभूत घटकांची चर्चा करणे. 1857 च्या बंडाचे परिणाम भारताच्या नकाशात दत्तक वारस नामंजूर या तत्वाखाली खालसा झालेले प्रदेश दाखवा. https://youtu.be/nfdheGlgLAg कोडगुच्या पुट्टबसप्पाच्या लढाईचे विश्लेषण करणे	सराव पत्रक 1 पूर्ण करणे.
नोव्हेंबर 2021	तीन सत्रे	(राज्यशास्त्र) भारताचे परराष्ट्र धोरण	<ul style="list-style-type: none"> भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे स्वरूप पंचशील तत्वे वर्णभेदाला विरोध अलिप्तवाद निःशस्त्रीकरण	<ul style="list-style-type: none"> परराष्ट्राशी चांगले संबंध असण्याची गरज यावर चर्चा भारत व पाकिस्तान यांच्यातील कारगिल युद्धाची माहिती https://youtu.be/8yH-XpQnTRo भारताचे रशियाशी कसे चांगले संबंध आहेत ते सांगा.	सराव पत्रक 2 पूर्ण करणे.

नोव्हेंबर 2021	तीन सत्रे	(भुगोलशास्त्र) भारतातील अरण्य संपत्ती	<ul style="list-style-type: none"> • अरण्यांचा अर्थ व त्यांचे महत्व • अरण्यांचा प्रकार व त्यांची विभागणी • अरण्यांचे संरक्षण • वन्यजीव अभयारण्ये व राष्ट्रीय उद्याने • भारतातील जैविक संरक्षण क्षेत्रे 	<ul style="list-style-type: none"> • अरण्यांचे वर्गिकरण • विद्यार्थी राहतात त्या भागात आढळणारे प्रमुख वृक्ष, वनस्पती आणि प्राण्यांच्या प्रजाती ओळखा आणि त्यांची यादी करा. • निबंध स्पर्धेचे आयोजन विषय:- "वन संवर्धनात माझी भूमिका" • भारताचा नकाशा काढून त्यात जैविक संरक्षण क्षेत्रे दाखवा व त्यांची नावे लिहा 	सराव पत्रक 3 पूर्ण करणे.
----------------	-----------	---------------------------------------	---	---	--------------------------

इयत्ता 10 वी वर्गाचे समाजशास्त्र पर्यायी शैक्षणिक कृती योजना 2021-22

महिना: नोव्हेंबर 2021

नोव्हेंबर 2021	तीन सत्रे	(भुगोलशास्त्र) भारतातील जलसाधनसंपत्ती	<ul style="list-style-type: none"> • जल साधन संपत्तीचे महत्व • भारतातील प्रमुख नद्या • पाणी पुरवठा - त्याचा अर्थ व भारत देशात पाणी पुरवठ्याची आवश्यकता • पाणी पुरवठ्याचे प्रकार व त्याची विभागणी • बहुदेशीय पाणी पुरवठा योजना 	<ul style="list-style-type: none"> • भारतातील प्रमुख नदी आणि नदी उगमस्थळांची नावे सांगा. • सिंचनाचे प्रकार आणि वितरणाची यादी करणे. • नदी खोऱ्यांची वैशिष्ट्ये सांगा. • भारताचा नकाशा काढून त्यात नदी खोऱ्यांची प्रकल्प दाखवा. 	सराव पत्रक 4 पूर्ण करणे.
----------------	-----------	---------------------------------------	--	---	--------------------------

नोव्हेंबर 2021	तीन सत्रे	(भुगोलशास्त्र) भारतातील भुमीसंसाधन	<ul style="list-style-type: none"> • भारतातील जमिनीचा वापर • भारतातील शेती आणि त्याचे महत्व • भारतातील शेतीचे प्रकार • भारतातील प्रमुख पिके • पिकांचा मोसम व पिकांची विभागणी • बागायती पिके व फूलशेती 	<ul style="list-style-type: none"> • जमिनीचा वापर ठरवणाऱ्या घटकांची यादी करा. • जमीन वापराच्या पद्धतींचे वर्गीकरण • चर्चा स्पर्धा <p>विषय:- "शेती हा भारताच्या अर्थव्यवस्थेचा कणा आहे".</p> <ul style="list-style-type: none"> • पिकांची सारणी रचना. • फुलांची लागवड आणि महिलांची ऊर्जा यावर व्यापक चर्चा. 	सराव पत्रक 5 पूर्ण करणे.
----------------	-----------	---------------------------------------	---	---	--------------------------

मूल्यमापन - सराव पत्रक:-01 प्रकरण:- "पहिले
स्वातंत्र्ययुद्ध"

1857 च्या पहिल्या स्वातंत्र्ययुद्धास कारणीभूत घटकांची यादी करा.

राजकिय कारणे	आर्थिक कारणे	प्रशासकिय कारणे	लष्करी कारणे

खालील गोष्टींबद्दल लिहा.

1857 च्या बंडाची कारणे	1857 च्या बंडाची परिणाम

मूल्यमापन - सराव पत्रक:-02 प्रकरण:- " भारताचे परराष्ट्र
धोरण "

भारत आणि इतर राष्ट्रांशी असलेल्या संबंधांबद्दल लिहा

भारत	पाकिस्तान	भारत	चीन
भारत	अमेरिका	भारत	रशिया

खालील घटना कालक्रमानुसार लिहा

घटना	उत्तरे
------	--------

संसदेवर हल्ला	
मुंबईवर हल्ला	
ताश्कंद करार	
सार्कची स्थापना	

मूल्यमापन - सराव पत्रक:-03 प्रकरण:- "भारतातील अरण्य संपत्ती"

तक्ता

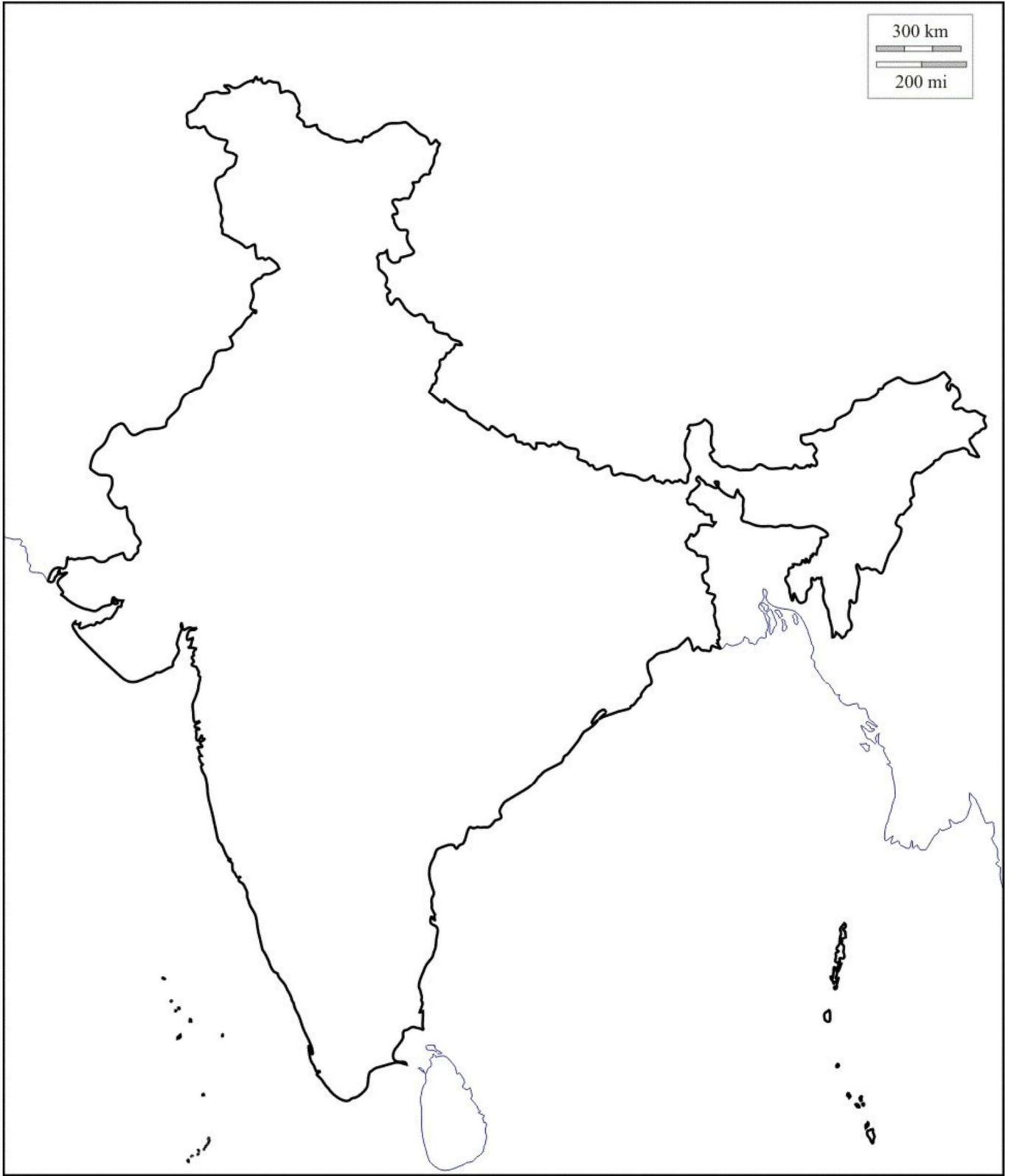
अरण्यांचे प्रकार	उष्णकटिबंधीय सदाहरित अरण्ये	उष्णकटिबंधीय पानझडी अरण्ये	खुरट्या वनस्पती आणि गवताळ प्रदेश	वाळवंटी अरण्ये	डोंगरी अरण्ये	मॅग्नोव्ह अरण्ये
वैशिष्ट्ये						
महत्वाची झाडे						
विभागणी						

भारतातील जंगलांचे क्षेत्र अलीकडे कमी होत चालले आहे. कारण द्या.	वन संरक्षण उपायांची यादी करा.

--	--

**मूल्यमापन - सराव पत्रक:-04 प्रकरण:- " भारतातील
जलसाधनसंपत्ती "**

भारताचा नकाशा काढून त्यात नदी खोऱ्यांची प्रकल्प दाखवा.

2) जोड्या जुळवा.

अ

ब

क

1) महानदी यमुनोत्री [-----
]

2) गोदावरी त्र्यंबक [-----
]

3) कृष्णा सिवाह [-----]

4) कावेरी महाबळेश्वर [-----]

5) यमुना तलकावेरी [-----]

3) खाली दिलेल्याशी संबंधित राज्य आणि नद्यांची नावे सांगा.

1) दामोदर योजना -----
-----

2) भाक्रानानगल -----
-----

3) हिराकुड योजना -----
-----

4) तुंगभद्रा योजना -----
-----

5) कोसी योजना -----
-----

6) रिहांद योजना -----
-----

7) नागार्जुन योजना -----
-----

8) अप्पर कृष्णा योजना -----

**मूल्यमापन - सराव पत्रक:-05 प्रकरण:- " भारतातील
भुमीसंसाधन"**

तक्ता

महत्त्वाची पिके	भात	गहू	चहा	कापूस	ऊस	तंबाखू
कोणत्या भागातील पिक						

सरासरी तापमान						
सरासरी पर्जन्यवृष्टी						
योग्य माती						
राज्य						

टिपा लिहा.

1) फूल शेती	2) स्थायी निर्वाह शेती
-------------	------------------------

3) बागायती शेती	4) शेतीचे महत्त्व
5) हंगामी पीक	6) जमिनीचा वापर ठरवणारे घटक

सूचना:-

शिक्षक मित्रांनो, ऑक्टोबरमध्ये महिनाभर पर्यायी शैक्षणिक योजना आखण्यात आली. महिन्याचे दोन धडे मध्यंतरी सुट्टीमध्ये शिकवले नाहीत. म्हणून मी या धड्यांची येथे प्रतिकृती केली आहे. आणि त्यानंतर, नोव्हेंबर 2021 च्या पर्यायी शिक्षण योजनेला तीन धड्यांचा आराखडा सादर केला आहे. व त्याचा अभिप्राय जमा करावा.